

Pranešimas spaudai

Liuksemburgas, 2016 m. liepos 7 d.

Finansinės priemonės: „sąnaudos turi būti palaikomos tinkamo lygio“ – teigia ES auditoriai

Mūsų ataskaitoje teigiama, jog finansinės priemonės, per kurias teikiama ES parama naudos gavėjams paskolų, garantijų ir kapitalo investicijų forma, kartais yra brangios dėl valdymo išlaidų ir mokesčių. Šios priemonės veikia visose valstybėse narėse ir jas vis dažniau naudoja ES, kadangi jos gali būti geresnis viešųjų pinigų panaudojimo būdas nei dotacijos.

Auditoriai išnagrinėjo, ar finansinės priemonės buvo efektyvus ES biudžeto vykdymo būdas 2007–2013 m. laikotarpiu regioninės, socialinės, transporto ir energetikos politikos srityse. Jie nustatė keletą reikšmingų problemų, dėl kurių jų efektyvumas buvo ribotas:

- valdymo sąnaudos ir mokesčiai, susiję su teikiama parama, yra daug didesni nei privačiojo sektoriaus fondų;
- daugelio jų apimtis buvo per didelė, o 2014 m. pabaigoje tebebuvo didelių problemų išmokant jų kapitalą (nors nuo to laiko imtasi veiksmų galinčių šią problemą sumažinti);
- pasidalijamojo ir centralizuotojo valdymo finansinėmis priemonėmis nesisekė pritraukti privataus kapitalo;
- tik nedaugeliui iš jų pavyko teikti atnaujinamąją finansinę paramą.

Už ataskaitą atsakinga Europos Audito Rūmų narė Iliana Ivanova, pasakė: „*Tam tikromis sąlygomis, finansinės priemonės yra geresnis viešųjų pinigų panaudojimo būdas. Tačiau nepaprastai svarbu, kad siekiant 2020 m. tikslų, su jomis susiję mokesčiai ir išlaidos būtų palaikomi tinkamo lygio.*“

„2014–2020 m. programavimo laikotarpiu padaryta patobulinimų, tačiau problemų vis dar išlieka“ – teigia auditoriai. Jų pagrindinės **rekomendacijos Komisijai** (su tiksliniais terminais) yra šios:

- užtikrinti, kad valstybės narės teiktų išsamią informaciją apie jau patirtas valdymo išlaidas ir mokesčius (iki 2017 m. pabaigos), taip pat 2016 m. pakeisti teisės aktus, siekiant sustiprinti skatinamąjį mokesčių elementą

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų priimtos specialiosios ataskaitos pagrindines mintis.

Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – atstovas ryšiams Tel. (+352) 4398 47063 Mob. tel. (+352) 621 55 30 63

Damijan Fišer – atstovas spaudai Tel. (+352) 4398 45410 Mob. tel. (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E. paštas: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

fondų valdytojams per laikotarpį iki 2020 m.;

- aiškiai atskirti papildomą finansavimą, sudarytą iš privačių ir viešųjų įnašų ir aiškiai apibrėžti kaip apskaičiuojamos iš ES ir nacionalinių viešųjų įnašų sutelktos sumos, galbūt vadovaujantis EBPO gairėmis (atliekant laikotarpio vidurio peržiūrą);
- užtikrinti, kad valstybės narės teiktų išsamius ir patikimus duomenis apie privačius įnašus į kapitalą (iki 2017 m. pabaigos);
- imtis tinkamų priemonių, kad per privalomą aštuonerių metų laikotarpį nuo tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos būtų užtikrinta, jog valstybės narės kartotinai panaudotų lėšas numatytais tikslais (iki 2016 m. pabaigos);

Pastabos leidėjams

Finansinės priemonės teikia paramą naudos gavėjams paskolų, garantijų ir kapitalo investicijų forma. Jos turi du privalumus lyginant su dotacijomis: sutelkia papildomus privačius ir viešuosius pinigus, papildančius viešąjį finansavimą ir leidžia kartotinai panaudoti tas pačias lėšas keliuose cikluose. Tai, jog paskolos, garantijos ir kapitalo investicijos privalo būti grąžinamos, jos turėtų pagerinti viešųjų lėšų panaudojimą bei sumažinti tikimybę, kad galutiniai naudos gavėjai taps priklausomi nuo viešosios paramos.

2007–2013 m. laikotarpiu Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) ir Europos socialiniu fondo (ESF) įsteigtos finansinės priemonės buvo taikomos 25-iose iš 28-ių ES valstybių narių. Iki 2014 m. pabaigos iš ERPF ir ESF veiksmų programų šioms priemonėms buvo išmokėta apie 16 milijardų eurų įnašų. Tai sudaro svarų padidėjimą palyginti su 1,3 milijardo eurų 2000–2006 m. ir 0,6 milijardo eurų 1994–1999 m. Per 2007–2013 m. laikotarpį Komisija iš ES biudžeto 21-ai tiesiogiai arba netiesiogiai valdomai finansinei priemonei iš viso skyrė 5,5 milijardo eurų.

Mūsų ataskaita apima visas 2007–2013 m. laikotarpiu pasidalijamojo valdymo srityje nustatytas 1 205 ERPF ir ESF finansines priemones, taip pat šešias centralizuotai valdomas finansines priemones. Pateikti duomenys pagrįsti 2015 m. rugsėjo mėn. Komisijos pateikta naujausia turima informacija, atspindinčia padėtį 2014 m. pabaigoje.

Finansinių priemonių negalima tapatinti su išvestinėmis priemonėmis, kurios yra visiškai kitos klasės didelės rizikos investicijos, kurias kai kurie dalyviai naudoja finansinėse rinkose.

Specialioji ataskaita Nr. 19/2016 „ES biudžeto įgyvendinimas finansinėmis priemonėmis: ko reikėtų pasimokyti iš 2007–2013 m. programavimo laikotarpio“ yra paskelbta 23 ES kalbomis.